

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Felében: negyedévre 5 kor. — egész évre 12 kor.
Függőben: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felolvas szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TAVIRATOK.

Dr Prohászka püspök intallációja.

Székesfehérvár, jan. 21. Általános lelkesedés közben foglalta el ma főpásztori székét dr. Prohászka Ottokár püspök. Minden tájról temérdek üdvözlő levél érkezett. A város reggelre zászlódiszt öltött. A püspök délelőtt 9 órakor vonult be a teljesen megtelt székesegyházba. Az ecce sacertus magus hangjai mellett a kebelbeli papság kíséretében a főoltárnál rövid imát mondott, majd felolvasta az apostoli királyi kinevezési oklevelet s utána a pápai bullát. — Ezután trónszékére ülén Károly János címzetes püspök káptalani helynök hosszabb beszédében üdvözölte. A püspök remek latin beszédében vázolta a reá háramló kötelességeket a modern egyház ellenes szellem leküzdés érdekében. Következett az ünnepi szent mise nagy asszisztenciával. Az evangélium után a püspök szószékéről hatalmas beszédében fordult a hívekhez. Mint apostolt küldték egymond és teljes erővel azon fogok dolgozni, hogy a nehéz viszonyok közé jutott magyar társadalmat, a válsággal, zűléssel küzdő magyar intelligenciát megmentse. — Szent István országából egy év alatt 150000 ember vándorolt ki Amerikába. Ne törjük ezt, fogjunk össze a keresztény Magyarország megmentésére. Isten látja lelketem, én minden áldozatra kész vagyok, ám legyen kész a papság is, a hívek is s akkor mindent meg lehet menteni. A mién jelen voltak Fejérmegye, továbbá a város küldöttségei, Zichy János gróf, Cziráky Antal gróf, Zichy Rafael gróf, Széchenyi Viktor gr. Udvary képviselő, Nyitra város küldöttsége élén a polgármesterrel a nyitrai papság küldöttsége dr. Tóth János vezetésével. A mise után a küldöttségek tisztelegtek. Fehérvármegye küldöttségét Huszár alispán, az egyetemét dr. Breznay tanár, az esztergomi teológiai akadémiát dr. Keresztény, a regnum Marianumot Kriváld, az orsz. Pázmány egyesületet Cziklay Lajos alelnök, a Mária kongregációt dr. Eötvös József orvos, Gattár Lajos pénzügyi tanácsos képviselték. Cziklay Lajos beszédére a püspök kijelentette, hogy a katolikus irodalmat és hirlapokat teljes erejéből támogatni fogja.

Fejérvár Budapestén.

Fejérvár Géza báró miniszterelnök Skerletz báró titkár kíséretében ma este 7 órakor visszaérkezett Budapestre. Egyes lapoknak az a híre, mely szerint Vörös László kereskedelmi miniszter ma Bécsbe utazott volna nem felel meg a valóságnak.

Angol választások.

London, jan. 21. Az eddig beérkezett választási eredmények szerint 255 liberális, 85 munkáspárti, 113 unionista és 79 nacionalista képviselőt választottak. Eszerint a liberálisok 139, a munkáspárt 28, az unionisták 8 és a nacionalisták egy mandátum nyertek.

Felfüggesztett tisztviselő.

Sopron, jan. 21. A vármegye hivatalos lapjának ma megjelent rend-

kívüli kiadása közli Baditz Zoltán főispán rendelkezését, amelylyel Noszlopy Lajos első-jegyzőt, ki egyidejűleg alispánhelyettesként működött, az engedelmesség megtagadása miatt és azért, mert a vármegye egész tisztikarának evvel példát adott a törvénysértésre, állásától a nyugdíjigény elvesztésével járó joghatályllyal elmozdította.

Molnár István sopron-járásai főszolgabíró, akit a főispán a helyettes főjegyzőséggel bizott meg, ma e megbízásról lemondott.

Hangulat Moszkvában.

Moszkva, jan. 21. (Táv. ügyn.) A szocialista forradalmi párt vezérőbizottsága felhívást bocsátott ki, amelyben tekintettel arra, hogy a moszani időpont a mozgalomra nem kedvező, arra hívja a lakosságot, hogy e hó 22-én tartózkodják mindennemű tüntetéstől.

Makó ellentállása.

Makó, jan. 21. A városi alkotmányvédő bizottság javaslatára 50 képviselő rendkívüli közgyűlést hívott össze. A bizottság javasolja, hogy a polgármester elmozdítása ellen tiltakozzanak és őt továbbra is polgármesternek tekintésük és fizetését kiadják. Javasolja a bizottság, hogy a póttartalékosok családjainak segélyezésére társadalmi gyűjtést indítsanak és e célra a városi közpénztárból azonnal 3000 koronát utalványoz.

Halálos ítéletek.

Libau, jan. 21. (Táv. ügyn.) Hírszerint a Lurlandban ítélező haditörvényszék rablás, gyilkosság, és fosztogatás miatt 24 embert halálra ítélt és agyonlővetett.

Montenegrói hadsereg.

Cettinje, jan. 21. A Crnogorca nevű hivatalos lap ma közli a montenegrói hadsereg újjászervezését. Összesen 11 gyalogdandárt alakítottak.

Meglőtték a vadorzók.

Békéscsaba, jan. 21. Gábriel Józsefet, a gróf Wenheim Frigyes Ludaspusztai uradalmi gyakornokát a vadorzók meglőtték. Gábriel elfogni akarta a vadorzókat, s e közben az egyik vadorzó Gábriel fejébe lőtt. Gábrielt a gyulai kórházban ápolják. Sérülése életveszélyes.

Sztrájkoló nyomdászok.

Ujvidék, jan. 21. Az ujvidéki nyomdászok ma kimondották az általános sztrájkot.

Szocialista gyűlés Ujvidéken.

Ujvidék, jan. 21. A nemzetközi szocialisták ma népgyűlést tartottak, melyen jelen volt és felszóllalt Kitchner budapesti kiküldött is, aki beszédében kijelentette, hogy a szo-

cialisták nem zsoldosai a kormánynak. — Szónoklás közben éles szavakkal támadta a koalíciót, miért is Vecsey rendőrkapitány többször rendre utasította.

Sötét kép.

A nemzetnek megígért nyomor és szenvedés csakugyan kezd megvalósulni. Katonával csendőrrel, megyefőnökökkel, kormánybiztosokkal kezdik sanyargatni a nemzetet. Főrvénytelenül megtagadják a vármegye dotációját és a törvényesség látszata alatt adót is szednek. A tisztviselőket felfüggesztik, fizetéseiket megvonják és a kormány felhatalmazás nélkül kezeli a nemzet milliőit. Erkölcsei és anyagi csődbe jutott existenciák kerülnek a közhivatalokba, akik tudatlanok, zsarnokok és kegyetlenek, de akiket rászabadít a nemzetre az ügyvivő kormány.

Valóban rettenetes állapot! Hány közönséges lélek nyer most bő táplálékot annak a nemzetnek a vagyonából, amelyik ellen harcot visel?!

És ha meg is villan olykor a béke reménye; ha kilátás nyílik arra, hogy végrehalására az alkotmányos rend helyre áll, hogyan zudul fel egyszerre a kitarítottak egész serege! Ezek az alakok mindannyian ellenségei a békének. A béke ugyanis a törvényes rend helyreállítását jelenti, a mikor a jók jutalmat, a gonoszok büntetést kapnak. Am a gonoszok, aki ma az uralkodást gyakorolják, mindent elkövetnek, hogy a béke helyreállítását megakadályozzák.

A kormány törvényes bírása, a parlament elől bujkál. Minduntalan elnapoltatja az országgyűlést, hogy törvénytelen cselekedeteiért és a hivatalos hatalommal való visszaélés miatt, — el ne vogye méltó büntetését. Kitarítottjai pedig jól tudják hogy megszűnnek a zsiros jövedelmek, a miket most jogtalanul élveznek. Jól tudják, hogy existenciájuk ismét kétséges és ő maguk megvetett alakokká válnak, mihelyt a jogrend veszi át uralmát az országban. Ezek tehát közös akarattal rajta vannak, hogy az áldatlan, a törvénytelen, az abszolutisztikus állapotok mentül tovább tartsanak. A zavarosban halászni jól lehet. Minden züllött alak tekintélylyé válik most és ez a szerencsétlen ország egy pusztító, lelkiismeretlen, hazafiatlan emberhad lelketlen uralkodását kénytelen szenvedni.

A békét óhajtja sz egész nemzet, de azok, akiknek ebből a szörnyű állapotban van jó dolguk, egyre a béke megrontásán működnek. Bécsben halálos ellenségeink a trón közelében élnek. Épen ezért halvány reménység sincs arra, hogy a béke hamarosan helyre álljon. E közben a nemzet egyre jobban elkeseredik. A helyzet vigasztalan sötét képe csak jobban fokozza a haza ellenségei ellen a közgyűlöletet. Az ebből származó következményekkel épen

illetékes helyen nem törődnek és nem gondolják, hogy még a sötét reakció győzelme esetén is, olyan tanulságot von le a nemzet, a mi később megrendítheti a trónt, amelyet még ma is bizalommal vesz körül a nemzet reménye.

Ebben a szomorú helyzetben alig lehet látni tisztán. A kibontakozás esélyességét még senki sem sejtí. Egy bizonytalan sötét jövő felé tekint reménytelenül az egész nemzet. Reménytelenül és elkeseredve. Azért kell hát annyit szenvedni, mert alkotmányát védi és törvényes jogainak akar érvényt szerezni...!

Zsurfix a polgármesternél.

A jól tartott darabantok.

(Saját tudósítónktól.)

— jan. 21.

Ha nem is fujtak még takarodót a darabant-kaszárnyából Bodáéknak, — mint az a körülményekből következtethető — a kormánybiztosság végnapjait éli Debrecenben. A szöszmötöléstől megcsömörlött, hetek óta itt tanyázó kormánybiztos és a többi zsoldosok — miután Kovács József polgármester jól tartotta őket debreceni kolbászszal — hihetőleg rövidesen elmasiroznak városunkból.

Kétség nem fér hozzá, hogy a rokonszenves darabantok kedves emlékekkel és barátságos érzülettel gondolnak majdan vissza a civisek hazájára, ahol ha eleinte kellemetlenül is érezték magukat, végül is kárpótolta őket a páratlan magyar vendégszeretet, melyben derék, hazafiságtól duzzadó polgármesterünk leereszkedő készségéből részesültek. El is fognak majd dicsekedni vele, hogy milyen jó világot értek itt minálunk, a hirtelen megjuhászodott debrecenieknél. Kovács Gusztáv pedig a történetek után bizonyára megnyugvással veszi tudomásul, hogy bár ha féktelen indulattól elragadtatva, előbb alaposan elpáholtuk, amikor bolond Istók módjára bekukkantott hozzánk, később megbántuk eme meg gondolatlan cselekedetünket és ittünk az egészségére!

Üdv Önnek kedves polgármester ur! Ön meghökent és gondosan elhárította a képzeletében feje fölött tornyosuló veszélyt. Ön keblére ölelte a darabantokat, akiknek ezen tettével, — mint a város első polgára — az egész város rokonérzését tolmácsolta, a nagy titokban rendezett zsurfixen. Igaza van Önnek! Polgármesternek maradni mindenképp előtt!

Engedje meg azonban, hogy mielőtt napirendre térnénk e kis ügy felett, valamit megsugjunk Önnek. Kétségkívül érdemül rójják fel az Ön tola kodo előzékenységét ott, ahol Ön arra — talán — számít és meglehet, hogy egyébbel is honorálják azért, mint szép szóval. De csalódik Ön, ha azt hiszi, hogy Debrecen lelkes polgársága, aki Önben a függetlenségi-párt volt elnökében eddig mindig a hazafias eszmék egyik harcosát tisztelte, ünnepelte s a polcra, ahol most van, emelte, a darabant barátságért vállonhordozással fogja jutalmazni, mint azt a többek között Kovács Gusztáv el-

agyabugyálása alkalmával is tette. Nem polgármester ur! Ezuttal aligha részesül Ön ebben a kiténtetésben!

Egyébként ne méltóztassék zokon venni ezt a kis csipkedést. — Légy bántja az oroszánt, amiként önök szokták mondani, hogy a sajtó véleményét „mer“ nyilvánítani. De tessék elbinni, hogy amit ön tett, az rossz politika. Rossz politika még akkor is ha Ön — mint „magánember“ — Boda Dezső „rendtanácsost“ és nem „kormánybiztost“ ölelte a keblére. Mivel kiztosította Ön magát afelől, hogy a kigyómarás nem érheti-e egyttal a polgármesteri minőséget is? A nemzeti ellenállás szempontjából, nyilvánosan nem volt szabad önnek ölekezni a kormány „emberé“vel, lett légyen az egyénileg a legrokonszenvesebb-darabant.

IRODALOM.

Rákos Arnold hangversenye. Rákos Arnold fővárosi hegedűművész Rákos Ernő a debreceni honvéd gyalogezred őrnagyának fia, a ki, mielőtt külföldi körutjára indulna a debreceni zenekedvelő közönségnek bemutatja művészetét önálló hangverseny keretében. A hangverseny a jövő hó február 4 én a zenede dísztermében igen szép műsorral leendő megtartva, közreműködnek még Schmatzer Irén operanékesnő, Abrányiné Vein Margit kiváló növendéke és Werlin Sándorné zongoraművésznő, zenedékn kitűnő tanára. A hangverseny iránt szokatlan érdeklődést tanusít városunk intelligens zenekedvelő közönsége. Jegyek már kaphatók. Csáthy Ferenc könyvkereskedésében a következő helyérek mellett. I. rendű ülőhely 4 kor., II. rendű ülőhely 3 kor., és állóhely 2 kor. Ismételve ajánljuk az idény első nagyszabású fényesnek ígérkező hangversenyét városunk zenekedvelő közönségének szives figyelmébe.

NAPI HIREK.

Állatkinzés.

— jan. 21.

Most mikor a csuszamlós, sikos idő egyre tart, a lovak elesése napirenden van.

Szegény párak néha ilyenkor alapos megrázkódtatásoknak lesznek kitéve. Ha a ló gazdája ügyes, életrevaló s a ló iránt szánalmat is tanusít, úgy könnyen és hirtelen segít a bajon.

Nálunk szokásban van, hogy főleg a talpigások, — ez a debreceni különlegesség — nyilsebességgel száguldanak az utcán végig s ha a gazda be van rugva, akkor van mit hallgatni a szegény állatnak.

A káromkodás minden neme előkerül ilyenkor s az ostor csak úgy villog a bossz ember kezében, üti-vari most a lovat, elannyira, hogy az kinjában összeesik.

Persze az ilyen elesett lovat felállítani bajosan megy, elkezdik oktondi módon a ló fülét, farkát ráncigálni, csizmasarokkal döfölni a ló oldalát.

Ilyen gyönyörű mulatságban Debrecenben gyakran van részünk, az eféle kísérletek néha soká elhúzódnak s ilyenkor a látvány köré egész csődület kerekedik, a gazda pedig egyre káromkodik; szidja a lovat, hogy miért nem vigyázott magára jobban.

Kiveszi zsebéből a sziverősítőt s közbe közbe egyet nyel belőle.

A ló csak akkor lesz azonban talpra állítva, ha arra menő emberek megszanakoznak rajta.

Szegény lovak, ezek csak vasárnap délután pihennek, ilyenkor a gazda vagy a kocsimában mulat vagy otthon alszik. Ezek az állatkinzó alakok megérdemelnék, hogy néha napján rajtok is alaposan elvárnék a port, így legalább talán észre térnének.

— 6.

— **Tea estély a Bikában.** Mint mindenkor úgy tegnap is fényesen sikerült a Szent Erzsébet Egyesület tea estélye. A Bika szálló dísztermében előkelő, szép közönség gyűlt egybe, mely pompás hangulatban, kellemesen szórakozott Rácz Károly zenéje mellett. Az estélyen jelen volt dr. Volafka Nándor püspök is.

— **Az időjárásról.** A nálunk Magyarországon mostanában divatos időjárás mindenfelé meglepetést kelt. Tévedés volna azonban azt hinni, hogy ez csak nálunk van így. A mindenfelől érkező jelentések szerint az egész európai kontinensen általános abnormalis időjárás uralkodik s valószínű, hogy a földalatti eruptiók is nagy befolyással voltak az utóbbi idők rendellenességére. Egy ismert angol meteorológus a következő véleményt mondja el egy angol lapban az abnormalis időjárásról: Angolországban a napokban verőfényes nap ragyogott s a hőmérséklet is feltűnően eltért a januári időjárás temperaturájától. Anglia déli részén az idén alig láttak havat. Biarritzban csaknem türehtetlen a hőség. Montreauxban olyan langyos az idő, mint áprilisban. A vezuv is működésben van s látványt öleget lök ki magából. Svájcban csaknem teljesen elolvadt a hó, míg Ausztriából és Magyarországból földrengésekről érkeznek hírek. Az egyiptomi turisták arról panaszkodnak, hogy a klíma az idén szokatlanul hűvös s Ausztráliában rendkívül hideg idő váltotta fel a rekkenő meleget. Mindez arra vall, hogy Európa, de különösen Dél-Európa atmoszferikus hullámlások hatása alatt áll, a mely magával hajtotta észak felé a Szahara melegét és porát.

— **Tíz éves jubileum.** Szép jubileumot ünnepelet ma este egy debreceni kereskedő személyzete. Frank Rezső ruha-kereskedő ma tíz éve nyitotta meg virágzó kereskedését. Tíz év után a személyzet, amelynek egyetlen tagja sem változott a tíz esztendő alatt, — a Dróher söresarnokban társas vacsora keretében köszöntötte fel a nevezetes évforduló alkalmából szeretteit főnökét, aki meghatottan köszönte meg az ünneplést.

— **Gazdasági bizottság ülése.** Az ev. ref. egyház gazd. bizottsága holnap délután 3 órakor az egyház tanácstermében Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

— **Angol tanfolyam Debrecenben.** Dr. Rédei Rezső kamarai segédtitkár Szabonyi Ernő asszisztálása mellett angol tanfolyamot nyit. Rövid 4—5 hó alatt elsajátítható ezen modern nyelv, a mely rövid pár év alatt kiszorította a francia nyelvet. A tanfolyamon, a mely február 1-én kezdődik, 4—5 tagu csoportok szerint történik az oktatás. Hölgyek és urak külön csoportokban. Jelentkezni lehet lapunk szerkesztőségében is.

— **Meghívás.** A „Szabadság“ asztaltársaság összes t. tagjait ezuton hívom föl, hogy asztaltársaságunk fontos teendőinek megbeszélése végett f. hó 26-án Hermel Frigyes Dégenfeld-téri vendéglőjében tartandó gyűlésre minél tömegesebb számban okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

— **Asszony miatt.** Kis János a padon dolgozgatott, társa: Biró János pedig lenn az udvaron, Mindenféléről beszélgettek, több

közt egy Varga Erzsébet nevű asszonyról is, akit mindketten ismertek. Biró nem va'ami jó véleménynyel volt az asszonyról, ami ugy-látszik, érzékenyen érintette Kis Jánost, mert megsértődve dühösen válaszolt Szórol-szóra oly dühbe gurultak mindketten, hogy Kis János fölkapott egy fél téglát és Biró felé dobta. Szerencsésen el is találta és be is törte a fejét, úgy, hogy rögtön elborította a vér. Birót lakásán ápolják. Kiss János ellen meg-indították az eljárást.

— **Magyar koplalóművész London-ban.** A londoni hírlapokban valami Giuseppe Sacco nevű műbőjtől hirdeti művészetét. A Hengler-cirkuszban készül produkálni magát. Bezárkodik „éhező-házikó” jába kétezer meg-hívott londoni orvos szemeláttára és napi harminc cigaretta meg egy pohár ásványvíz mellett az idők végéig szándékozik koplalni. Mulatságos, hogy olasz neve ellené e magyar embernek vallja magát; negyven éves volna és úgy mondja, hogy művészetével megjárta már az egész kontinent. Büszkén hivatkozik rá, hogy a koplalás művészetében a híres Succi volt mestere. Hogy mindebből a fogadkozásból mi az igaz, mihamarabb megvállik.

— **Megtámadott erdőőrök.** Már he-tek óta észlelték a fancsikai erdőőrök, hogy a kisdádai erdőből nagyon szorgalmasan lopják a fát. Ezóta ők is gondosabban jár-ták az erdőt, hogy a tolvajok nyomába jö-hessenek. Mátyás János és Takács József erdőőrök a napokban is lesbe álltak este, hogy a fatolvajokat tetlen érthessék. A vá-rakozás nem is maradt eredménytelen, mert csakhamar felbukkant előttük hat ismeret-len alak, mindegyik nyers akácát cipelt a vállán. Az erdőőrök felszólították a tolvajok-at, hogy adjanak nekik zálogot, de azok nem voltak hajlandók ily könnyen megadni magukat. Rátámadtak az őrekre és a vállu-kon tartott fahuszángokkal rettenetesen el-verték mindkettőt, azután elmenekültek. Ha-tóság elleni erőszak és súlyos testi sértés miatt feljelentették a hat tolvajt az ügyész ségnél, mely elrendelte nyomozásukat.

— **Négyszázéves teknősbéka.** A londoni állatkertnek a napokban pusztult el a legöregebb lakója, egy négyszázéves, ha-talmas teknősbéka. A békát annak idején a Galapagos szigeten fogták spanyol matrózok és el is adták azonnal egy, a hajóval utazó angol társaságnak. A béka ezektől került a londoni állatkertbe és igen sok bámulója volt, mert rettenetes sokat tudott enni. Rendes körülmények között annyi zöldtakarmányt adtak neki, mint egy marhának, s mit a béka mindig elfogyasztott a azután elégedet-ten vánszorgott bele pocsolójába. Hogy a béka mennyi idős, azt csak most tudták meg a paizsáról, amely után itélve némelyek ná-romszázévesnek tartják, némelyek pedig azt állítják, hogy négyszázévesnél is vénebb.

— **Sztrájkoló nyomdász inasok.** A nagybecskereki Pleitz-féle nyomda — inas-személyzete tegnap sztrájkba lépett. Hat inas beszüntette a munkát. A furesa sztrájk oka az, hogy a nyomdatulajdonos az egyik inas fülét valami csíny miatt kezébe kapta és megtépázta. Az önérvényes inasok ezt termé-szetesen nem tűrték, szolidaritást vállaltak és kimondták az egyetemleges sztrájkot. Fel-tételeik, amelyek mellett újra felveszik a munkát, azok, hogy a tulajdonos mindenek előtti bocsánatot kérjen a becsületében meg-sértett inastól, továbbá ünnepélyes ígéretet tegyen a jövőre nézve ily merényletek mel-lőzésére nézve s végre az inasfizetés feleme-lése 50 százalékkal. A nyomdatulajdonos hir szerint ennek ellenében csak egy intézkedést

tett: Egy jóféle nádpalcát vásárolt a leg-közelebbi kereskedésben. Most Nagybecske-rek város közönsége nagy izgalommal várja a fejleményeket.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme **Piac-telek 44. dr. Ujfalussy-ház.** Állandó fénykép-kisállítás a műterem kapubejárataánál levő ki-rakatban.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az **Iziz haj-szesz.** Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olosósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasi tással Debrecenben **Szilcz Ferenc gyógy-szertárában, Piac-utcán.**

Az Arany Bika Lávaházban min-den este cigányzene.

Apró tárcák.

Egy boldog város.

A fiuwei városi tanács nagyon egyszerű módot talált ki arra, hogy lehetne megszün-teni a városban az analfabétákat. Egyszerűen kimondotta, hogy tanfolyamot nyit — tisztán az analfabéták számára. — A beiratkozásra másfél hetes időt tűztek ki és fel akartak venni minden olyan felnőtt egyént, aki gyer-mekkorában nem járt iskolába és így nem tanulhatott meg írni, olvasni. A másfél havi határidő lejárt és csodák csodája... egyet-lenegy jelentkező sem akadt. Boldog, művelt város, volnánk hajlandók hinni, ahol nem akadt egy analfabéta sem: ám a rossz nyel-vek azt mondják, hogy analfabéta volna Fiumében is, csak hogy ép azért nem je-lentkeztek, mert nem vehettek tudomást a városi tanács bölcs intézkedéséről, miután — nem tudták elolvasni az írott főlészólitást.

Az uniformis.

A magyar és osztrák belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amely eltiltja Magyar-ország és Ausztria területén a katonajellegű egyenruha viseletét a muzsikuskigányoknak. Jónak jó és szép is ez a rendelet, de nincsen semmi értelme. Idehaza bizony nem bujik a mi cigányunk zsinóros egyenruhába, sőt frakk-ban, szmokingban áll ki a dobogóra, de ha külföldre kerül, művésze mellett azonnal csepürágó allűrökkel kezd dolgozni. Az élel-mes impresszárió (szegény cigányoknak is akadt impresszáriójuk, aki kizsákmányolja őket) tudja, hogy a külföld a magyart valami exotikus csodának tartja, koszümöt ad tehát neki; olyat hogy a jóízű tótágot áll tőle. Félig honvéduniformis félig tüzoltó öltözet, árvalányhaj és villogó gatyá motívumokból áll rendese ez, amiben a mi jóképű cigá-nyaink úgy néznek ki mint papagájok. — Rendesen a hirdető plakátokra is úgy írják ki, hogy itt és itt férfi vagy női „Honvéd Zigeiner Kapelle” játszik. (Valószínűleg ez a közvetlen oka a rendelet kiadásának is). Az ember aztán elmegy az illető kávéházba és tényleg talál ott egy maskarába bujtatott száználmas csapatot, amelyik nem is cigány, hangszereik közt ott van a zongora és cinn-tányéros dob. Ha ezt a nevetséges szokást szüntetnék meg más országokban, ennek volna értelme. De Magyarországon ugy sem bujnak maskarába a cigányok, nem is szólva arról, hogy az igazi cigány, aki művészi allűrökkel dolgozik, a külföldi cafékban és restaurántokban is mindég esk szalonöltö-zetben hangversenyez. A külföldnek impo-náló ezen barbárság maradványát, a honvéd tüzoltó uniformist igen is érdemes volna eltüntetni, ezáltal sok humbugnak is elejét vennék és az igazi cigánymuzsikusknak ez nem ártana, mert Kocó, Banda Marci művész marad szmokingban is, de a kakadu unifor-misba bujtatott cseh zenészek és cizogni tudó kéteserkölcsű terézvárosi frajrlak az arany zsinórzat és árvalányhaj dacára sem tudnak úgy játszani, mint a vérbeli, magyar cigány.

A kövérek és soványok.

Egy Legrand nevű tudós francia nő-orvos valami szert talált ki, amelyből néhány grammnyi elég ahhoz, hogy egy sovány nő telt idomokhoz jusson. Nem először kél ilyen csodaszernek a híre, de úgy mondják, ezúttal utoljára. A szer tényleg bevállik és „nincs többé sovány nő.” Ugyanekkor egy német professzor meg feltalálja, hogyan lehet a legegyszerűbb és a legbiztosabb uton so-vány-sághoz, karcsúsághoz jutni. Ha t. i. az illető nő hiszni kezd, vagy már elhízott, ne tegyen mást, mint az alycsal mindég csak hasra feküdjék és a mell és nyak közé vegye a kis párnáját. Ily módon csakhamar le fog soványodni és karcsu termethez fog jutni, egyszóval „nincs többé elhízott nő.” Quid nunc? Melyik szer kell most már a nőknek? Mik szeretnek inkább lenni a nők soványak vagy kövérek? Az egyik tanulmány bizonyára felesleges és nem kell sokat tör-nünk a fejünket azon, hogy melyik az: mindenesetre a Legrand orvos hízaló szere. Ma, midőn a modern nőteslesoványító hóbort járja, még a polgári asszony is remeg attól a gondolattól, hogy ő esetleg hízásnak indul. Manapság, valjuk meg őszintén, az izgatón sovány nő az ideál. A mai sovány nő az ideál. A mai sovány nő csak egy vál-tozata az ezeréves női eszménynek: a ne-mies nőnek. A fűző szerepét az övfeletti területekről inkább az övalattikra tette át. A kebel, ha csak lehet, szabad és a lapos mell egyáltalában nem dehonasztaló. A has fogalmát csak távolról is felidéző zsiger vagy haj számüzve van, leszorítja azt a fűző, mely aztán annál inkább növeli a hát alsó részé-nek plasztikáját. Az idomok nőiesége ter-mészetesen megtartotta csorbítatlanul jogait, csupán ma minél kevesebb anyaggal igye-keznek a régi vonalakat minél érzékibb vál-tozatokban előidézni. Minél kevesebb anyag-gal, minél kevesebb testtel minél szebb for-mát bemutatni, minél több nőieséget kapni, ez a modern férfi lélek ideálja. Minél kar-csubb, minél finomabb tagu legyen a nő — ez a végeél, ez álmom megvalósításhoz pedig a soványítás szükséges. A német professzor győzött, Legrand tudós elkésett. Melyik nő akarna manapság kövérebb lenni? Vagy lehet, nem késett el Legrand uram, csak korán jött. Elvégre a nőknél minden a divat szerint változik: lehet, hogy nem sokára ugy fog szólni a nőta, „hogy nincs többé sovány nő”. Akkor majd keletje lesz a kövérítő szernek is.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Hétfő, jan. 22 én: „Faust” opera. (B)
Kedd, jan. 23-án: „Fehér Anna” drá-ma (C)
Szerda, jan. 24-én: „Jerikó falai” szin-mű. Ujdonság. (A)
Csütörtök, jan. 25. „Jerikó falai” szin-mű. (B)
Péntek, jan. 26-án: „Drótostót” ope-rette. (C)
Szombat, jan. 27-én: „Postás fiu és huga” bohózat. (A)
Vasárnap, Jan. 28. d. u. „Csöppség” vigjáték.
Este: „Bohém szaralem” operett.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután „Boszorkányvár” t adták zsufolt ház előt. Este egy német hülyeséget, a „Postás fiu és huga” című énekes bohózatot adták — itt először. — A darab erőszakolt szel-lemességein helylyel-közel nevetett ugyan a közönség, de az általános vélemény az volt, hogy ilyen darabokkal csak nyári szezon-t szabad tarkítani. Az igazgatóságot nem hibáztatjuk a darab színterhozataláért. A „Bohém szerelem” bemutatóját el kellett má-ról halasztani s csupa tulbuzgóságból elő-szedte repertoárjából Zilahy igazgató a „Pos-tásfiu és huga”-t, hogy mindazonáltal va-lami ujdonsággal kedveskedjen. — Egyébként Főthi, Polgár, Kondor, Szakácsné és Déssi vezették megfelelő összjátékkal az előadást.

Tiszavidéki Mező-Gazdák szövetkezete

DEBRECEN, Széchenyi-utca 1.

Telefon 458.

Az 1906-ik évi I. számú árjegyzékünk: vetőmagvak, takarmánycikkék, kőszén, műtrágyafélék, szalonna és zsir, olaj és kenőcsök, z-ákok és ponyvák, gazdasági és technikai cikkek és gőzeke bérszántásról megjelent és kívánatra bérmentve küldjük.

Olasz círoktermelésre

vonatkozó előnyös feltételekről, — holdankint 40 korona kamatmentes előlegnyújtás stb. — készséggel szolgálunk felvilágosítással.

Egyben felhívjuk a t. c. gazdaközönséget a szövetkezetünkbe való belépésre.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

JÓ
REKLÁM
BIZTOS
SIKER

GOLDBERGER AV.

BUDAPEST, IV. VÁROSI-UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi
javított tárogató és ahangfokozó gerenda feltalálója

Budapest, I., Lánchíd-u. 5. sz.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (speciális) fa-,
réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3"-, 4"-, 5"-, 6"-
forintól feljebb a leg-
jobb felszereléssel. **Tárogató**

Hangfokozó gerenda rózhafából, ujezüst billentyűvel és
iskolával, 80"-forintól feljebb.

Harmonikumok. világhírű
legjobb
gyártmány, 65"-forintól feljebb.

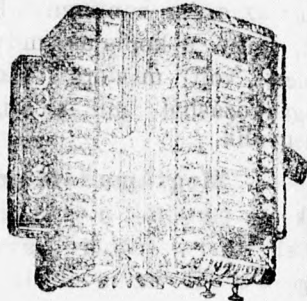
Harmonikák, legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal, 250, 3"-
versenyharmonikák saját minták. 4"-, 5"-, forintól feljebb. Különleges acélhang hang

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös
feltételek mellett, jutányos
árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a leg-
több katonai zenekaroknak szállítója vagyok

Javítások az összes hangszereken,
különleges szakszerű pontos
sággal, jutányos árban eszközöltetnek.

Készesség minden egyes hangszernél!
Kivitel nagyban és kicsinyben.

A jegyzék minden hangszerrel kívá-
natra ingyenes bérmentve küldetik.

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,
folyóiratok,
ÁRJEGYZÉKEK,
számlák,
ZARSZÁMADÁSOK,
BÁLI MEGHIVÓK,
TANCRENDEK,
FALRAGASZOK,
KÖRLEVELEK,
a legszebb kivitelben.
a „SZABADSÁG”
pol. napilap,
kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsrajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű
NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a
„SZABADSÁG”
részére

jutányosan felvétetnek.

A
„SZABADSÁG”
a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 kor.
Negyed évre . . . 3 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . 20 kor.
Fél évre . . . 10 kor.
Negyed évre . . . 5 kor.